

_____ *hokimligi*
maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi

_____ *maktabgacha va*
maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
___-umumiy o'rta ta'lim maktabi
to'g'arak rahbari

_____ *ning*
20__-20__-o'quv yili uchun

“NAQQOSSH”

TO'GARAK
HUJJATLARI

To'garak a'zolari haqida ma'lumot

№	Familiya ismi va sharifi	Tug'ilgan sanasi	Sinfi	Manzili (to'liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							

16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O'tkazilgan xona _____

Maktabdan kasb va tilni bilib chiqqan bola jamiyatimizning katta yutug‘i, bilmagani muammo.

Shavkat Mirziyoyev.

TASDIQLAYMAN”

MMIBDO‘ _____

**20__-20__-o‘quv yili uchun tuzilgan “Naqqosh” nomli to‘garaging
ISH REJASI**

№	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	Naqqoshlik maktablari	1		
2.	Hunarmandchilik odobi tarixi	1		
3.	Naqqoshlikda ishlatiladigan materiallar va asbob uskunalari	1		
4.	Mo‘yqalam turlari	1		
5.	Qog‘oz va kal‘ka	1		
6.	Bo‘yoq turlari	1		
7.	O‘simliksimon naqsh elementlari	1		
8.	Naqsh elementlarini chizish	1		
9.	Stilizatsiya va uning o‘ziga xos xususiyatlari	1		
10.	Rangning o‘ziga xos xususiyati	1		
11.	Naqqoshlik kompozitsiyalari haqida tushuncha	1		
12.	Girih turlari	1		
13.	Qo‘li gul xalq amaliy san‘at ustalari	1		
14.	Girih naqshlarini tuzish	1		
15.	Naqqosh ustalar ishlaridan nusxa ko‘chirish usullari	1		
16.	Naqsh elementlarining turlari va uning o‘ziga xosligi.	1		
17.	Mustaqil ish uchun amaliy topshiriqlar.	1		
18.	Oddiy naqsh namunalarini bo‘yash va ularga pardoz berish.	1		
19.	Turli shakl yuzalariga naqsh kompozitsiyasi chizish.	1		
20.	Doira ichida naqsh kompozitsiyasi chizish.	1		
21.	Mustaqil ish uchun amaliy topshiriqlar.	1		
22.	Girih va gulli girih kompozitsiyalarni chizish.	1		
23.	Mustaqil ish uchun amaliy topshiriqlar.	1		
24.	Sodda shaklli buyumlar yuzasiga naqsh kompozitsiya chizish.	1		
25.	Namoyon naqsh kompozitsiyalar.	1		
26.	Tanob shakl yo‘nalishi	1		
27.	Naqsh kompozitsiyasini pardoqlash	1		
28.	Yog‘och buyumlar yuzasiga naqsh kompozitsiya chizish	1		
29.	Yog‘och buyumlarni naqshlash	1		
30.	Kulolchilik buyum bezaklari	1		
31.	Qadimgi likopchalardagi bezaklar	1		
32.	Samarqand me‘moriy bezaklari	1		
33.	Milliy ramzlar	1		
34.		1		

Sana: ___” _____ 20__-yil. Sinflar: _____ To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Naqqoshlik san’atining tarixi.

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta’limiy maqsad: to‘garak a’zolari faolligi va mustaqilligini oshirish, me’morchilik san’ati va u bilan chambarchas bog‘liq xalq amaliy san’ati, xususan naqqoshlik, o‘ymakorlik, ganchkorlik, kandakorlik kabi sohalaridagi ijod namunalari o‘rgatish, mehnatni tashkil etishga ijodiy yondashish tuyg‘usini tarbiyalash, ta’lim berishning jamoa shakllarini asta-sekin mustaqil, yakka tartibda ishlashga o‘tkazish, o‘zlariga yuklatilgan topshiriqlarni mustaqil va mas’uliyatni his qilgan holda amalga oshirish.

Tarbiyaviy maqsad: o‘quvchilarni mehnatsevarlikka o‘rgatish, turmushdagi ehtiyojlar va ulardan foydalanish, naqqoshlik, o‘ymakorlik kasbida yuqori bilimli bo‘lishni, mahorat va malaka orttirishni, ish o‘rnini tashkil qilish qonun qoidalarini tushuntirish.

Rivojlantiruvchi maqsad: O‘zbekiston Respublikasida olib borilayotgan islohatlar, mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning ustivor yo‘nalishlariga muvofiq to‘garak a’zolarini sifatli o‘qitish va tarbiyalash, mustaqil fikrlashga qodir bo‘lgan, hozirgi zamon bozor sharoitlarida ishni izchil tashkil eta oladigan, yuqori malakali raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, kim epchil-u, kim chaqqon”, ko‘rsam tezroq o‘rganaman”, muammo va yechim” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: Naqsh chizish uchun oq qog‘oz, yumshoq qora qalam, chizg‘ich va o‘chirg‘ich, guash, akvarel, moy bo‘yoqlar, suv idish va ranglarni qorish uchun idishchalar.

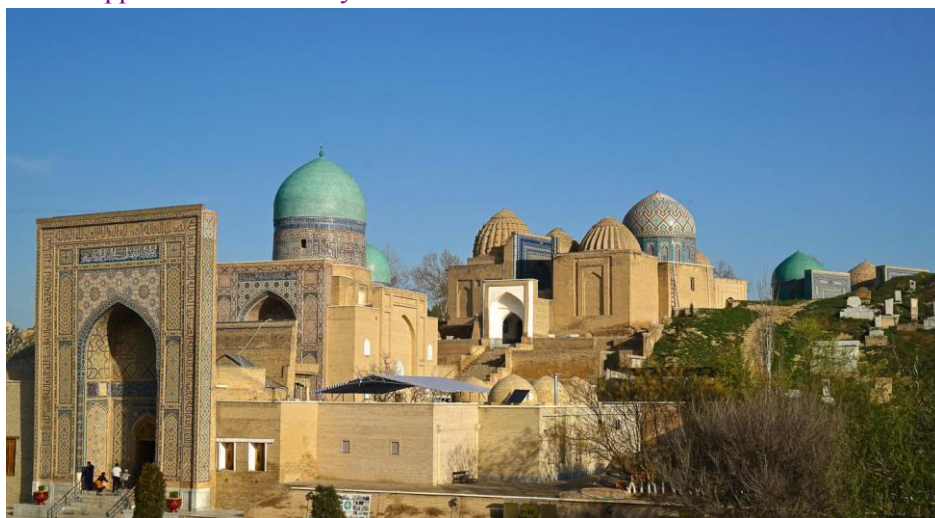
Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tkazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

O‘zbek xalqining ko‘p asrlik tarixida xalq amaliy san’ati madaniy merosimizning asosiy qismini tashkil qilib kelgan. Inson qo‘l mehnati mahsulining san’at darajasiga ko‘tarilib, hozirgacha o‘z qiymatini yo‘qotmagan o‘zbek xalq amaliy san’ati turlari go‘zalligi va betakrorligi bilan jahonga mashhurdir. Bu taraqqiyot bosqichi haqida fikr yuritar ekanmiz o‘zbek amaliy san’atining kelib chiqishi insoniyatning ibtidoiy jamoa davri hayotiga borib taqalishining guvohi bo‘lamiz. O‘zbekiston hududida olib borilgan arxeologik qazishlar natijasida topilgan yodgorliklardan olingan ma’lumotlarga ko‘ra insonning jismga badiiy ishlov berish usulida buyum yaratish faoliyati tosh asridayoq boshlanib ,asrlar osha hozirgacha davom etib kelmoqda. Ibtidoiy jamoa tuzumidan bizgacha yetib kelgan ashyoviy dalillarni mehnat va ov qurollari, uy – anjom va bezakli buyumlar, odamlar yashagan manzil qoldiqlarida ko‘ramiz. Qazishlar natijasida tuproq ostidan chiqqan topilmalar xususan odam va hayvonlar jasadining qoldiqlari, g‘or va yerto‘la devorlariga chizilgan sur‘at va bo‘rtma tasvirlar ibtidoiy jamoa davri tarixini o‘rganishning muhim manbai hisoblanadi. Paleolit davrida amaliy – dekorativ san’at namunalari ham keng tarqala boshladi. Buyumlarni naqsh bilan bezashga, turli taqinchoqlarga tumorlarga ehtiyoj paydo bo‘lganligi arxeologlar tomonidan topilgan ashyoviy buyumlarda namoyon bo‘lmoqda. Qadimdan uy-ro‘zg‘or buyumlariga bo‘yoqlar bilan ajoyib naqshlar ishlanib kelingan. Hozirda bu naqqoshlik san’ati deb yuritiladi.

IV. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a’zolarini yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

V. Uyga vazifani e‘lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustaxkamlab kelish.

Mavzu: Naqqoshlik maktablari

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta‘limiy maqsad: to‘garak a‘zolari faolligi va mustaqilligini oshirish, me‘morchilik san‘ati va u bilan chambarchas bog‘liq xalq amaliy san‘ati, xususan naqqoshlik, o‘ymakorlik, ganchkorlik, kandakorlik kabi sohalaridagi ijod namunalarini o‘rgatish, mehnatni tashkil etishga ijodiy yondashish tuyg‘usini tarbiyalash, ta‘lim berishning jamoa shakllarini asta-sekin mustaqil, yakka tartibda ishlashga o‘tkazish, o‘zlariga yuklatilgan topshiriqlarni mustaqil va mas‘uliyatni his qilgan holda amalga oshirish.

Tarbiyaviy maqsad: o‘quvchilarni mehnatsevarlikka o‘rgatish, turmushdagi ehtiyojlar va ulardan foydalanish, naqqoshlik, o‘ymakorlik kasbida yuqori bilimli bo‘lishni, mahorat va malaka orttirishni, ish o‘rnini tashkil qilish qonun qoidalarini tushuntirish.

Rivojlantiruvchi maqsad: O‘zbekiston Respublikasida olib borilayotgan islohatlar, mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning ustivor yo‘nalishlariga muvofiq to‘garak a‘zolarini sifatli o‘qitish va tarbiyalash, mustaqil fikrlashga qodir bo‘lgan, hozirgi zamon bozor sharoitlarida ishni izchil tashkil eta oladigan, yuqori malakali raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, kim epchil-u, kim chaqqon”, ko‘rsam tezroq o‘rganaman”, muammo va yechim” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: Naqsh chizish uchun oq qog‘oz, yumshoq qora qalam, chizg‘ich va o‘chirg‘ich, guash, akvarel, moy bo‘yoqlar, suv idish va ranglarni qorish uchun idishchalar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tkazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Naqqoshlik san‘ati xalq amaliy bezak san‘atining mukammal va mustaqil turlaridan biri bo‘lib barcha amaliy san‘at turlarining tarkibiy qismi hisoblanadi. O‘rta Osiyo xalqlarining milliy hunarmandchiligi va bezak san‘ati orasida naqqoshlik o‘zining nafis shakllari, rangin tovlanishi hamda ramziy ma‘nolarga boyligi bilan qadimdan keng rivojlanib kelmoqda.

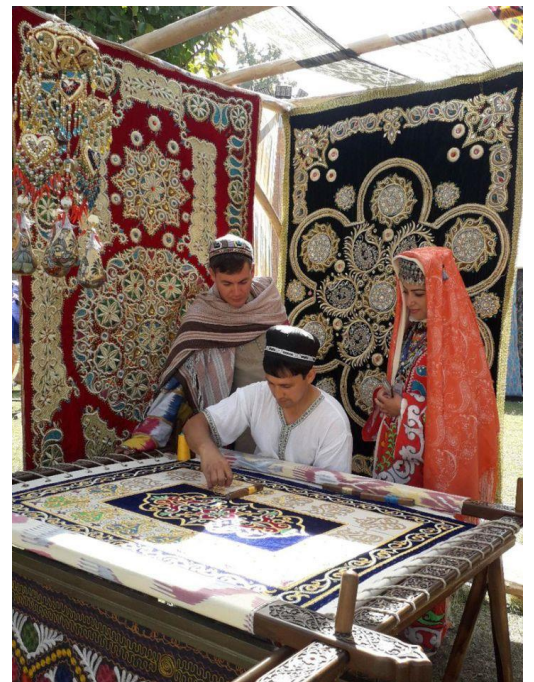
Ma‘lumki vatanimizning ko‘rkiga ko‘rk qo‘shib turgan Samarqand, Buxoro, Toshkent, Xorazm kabi markaziy shaharlardagi ko‘hna obidalar bezak san‘ati turlari ganchkorlik, yog‘och o‘ymakorligi, sangtaroshlik, naqqoshlik, koshinkorlik namunalari bilan o‘ziga xos ravishda bezatilgan.

Ulardagi betakror naqsh bezaklarini kuzatar ekanmiz, ijodkor bo‘yoqlar orqali shakllarni qanchalar nafis ifodalay olganidan hayratga tushamiz. Shuningdek, tarixiy Baktriyo, Sug‘d, Xorazm, Shosh kabi hududlardan topilgan bezakli ashyolarning o‘ta qadimiyligi ham, insoniyatning go‘zallik olamiga qanchalar intilib yashaganligidan dalolat beradi.

Tarixdan har bir davr naqqoshlik san‘atining rivojiga o‘zining salmoqli hissasini qo‘shib, uning yanada rivojlanib, taraqqiy etishiga zamin yaratib kelgan. Qadimiy manbalar Surxondaryodagi Fayoz – tepa I-II asr). Dalvarzin-tepa (II-asr) . Xorazmdagi tuproq – qal‘a (III-asr) devorlari ham turli rasm va naqshlar bilan bezatilganligi bizga ma‘lum. VI – VIII asrlarga oid Afrosiyob va Varaxsha saroylarining devoriy suratlar qoldiqlari esa birmuncha yaxshi saqlanib qolgan. Ajdodlarimiz bu kabi devoriy rasmlarda: insoniylik, baxt, ona tabiatga cheksiz muhabbat, shodlik, mehr va yovuzlik kabi sifatlarni rang va chiziqlar orqali ifodalashgan.

IV. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

V. Uyga vazifani e‘lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

Sana: ___ ” _____ 20__-yil. Sinflar: _____ To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Hunarmandchilik odobi tarixi

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta‘limiy maqsad: to‘garak a‘zolari faolligi va mustaqilligini oshirish, me‘morchilik san‘ati va u bilan chambarchas bog‘liq xalq amaliy san‘ati, xususan naqqoshlik, o‘ymakorlik, ganchkorlik, kandakorlik kabi sohalaridagi ijod namunalari o‘rgatish, mehnatni tashkil etishga ijodiy yondashish tuyg‘usini tarbiyalash, ta‘lim berishning jamoa shakllarini asta-sekin mustaqil, yakka tartibda ishlashga o‘tkazish, o‘zlariga yuklatilgan topshiriqlarni mustaqil va mas‘uliyatni his qilgan holda amalga oshirish.

Tarbiyaviy maqsad: o‘quvchilarni mehnatsevarlikka o‘rgatish, turmushdagi ehtiyojlar va ulardan foydalanish, naqqoshlik, o‘ymakorlik kasbida yuqori bilimli bo‘lishni, mahorat va malaka orttirishni, ish o‘rnini tashkil qilish qoidalarini tushuntirish.

Rivojlantiruvchi maqsad: O‘zbekiston Respublikasida olib borilayotgan islohatlar, mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning ustivor yo‘nalishlariga muvofiq to‘garak a‘zolarini sifatli o‘qitish va tarbiyalash, mustaqil fikrlashga qodir bo‘lgan, hozirgi zamon bozor sharoitlarida ishni izchil tashkil eta oladigan, yuqori malakali raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, kim epchil-u, kim chaqqon”, ko‘rsam tezroq o‘rganaman”, muammo va yechim” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: Naqsh chizish uchun oq qog‘oz, yumshoq qora qalam, chizg‘ich va o‘chirg‘ich, guash, akvarel, moy bo‘yoqlar, suv idish va ranglarni qorish uchun idishchalar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tkazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

— *Ustoz - shogird an‘anasining ma‘naviy asoslari*

O‘zbek xalqining an‘analari va ularning o‘ziga xos tomonlari — Uztoz – shogird an‘anidir.

Allomalarimizning ustoz – shogird an‘analariga falsafiy qarashlari, — Uztoz – shogird odobi va tarkibiy asoslari, ustozning shaxsiy fazilatlarini, shogirdning odobi burchi va vazifalari, shogirdning eng yaxshi fazilatlarini, shogirdlarning bir-biriga munosabatlari odobi, ta‘lim-tarbiyada — Ustoz-shogird odobi — an‘analarini kadrlar tayyorlashda, ta‘lim tizimida va jamoat orasida foydalanish modeli.

— *Ustozning shaxsiy fazilatlarini*

Ustozning shaxsiy fazilatlarini: saxiylik odoblilik, mehmuruvatlilik, marhamatlilik, ochiq yuzlilik, shirin muomalalik, sabr – toqatlilik, talabchanlik, iffatlilik, itoatlilik, qanoatlilik, to‘g‘ri so‘zlilik, poklik, muloyimlilik, rostgo‘ylik o‘rtoqlik, do‘stlik, hamkorlik, hamjihatlilik, sadoqatlilik vatanparvarlik, insonparvarlik, samimiylik, ozodalik, pokizalik, ziyraklik, tashabbuskorlik, insoflilik, or-nomuslilik, andishalik, kattalarni hurmat qilish, ota-onani hurmat qilish, mehr shafqatli bo‘lish boshqalar. — *Ustozning kasbiy fazilatlarini* —

Ustozning kasbiy fazilatlarini: oson yo‘l bilan murakkab bilimlarni shogirdlarga o‘rgata olishi (o‘quvchanlik), barcha hunar va fan turlari yuzasidan muayyan bilimga ega bo‘lish, qisqa daqiqalarda shogirdlarni uyushtira olish va boshqarish iste‘dodi, ixcham va ma‘noli ohangdor, muayyan ritm, surat, chastotaga ega bo‘lgan nutq, o‘zining shaxsiy xususiyati, bilimdonligi, aql- farosatliligi, mustahkam irodasi bilan o‘bro‘ orttirishi, muomila va muloqat o‘rnata olishi, insoniy qiyofasi, harakatlari va qilgan ishlari asosida kelajagini oqilona tassavur qilishi, imon e‘tiqodga, faol hayotiy jarayonlarga yo‘naltirish qobiliyati, tashabbusga, ijodga ilhomlantira olishi, tadqiqotga, layoqatlilik, ya‘ni o‘z hunariga qiziqishi va uni yoshlarga sidqi dilidan o‘rgata olishi, sohasi bo‘yicha o‘zidan keyin sodiq shogirdlar qoldirishi va boshqalar kiradi.

IV. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

V. Uyga vazifani e‘lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Hujjat Word variantda beriladi.

Zokirjon Admin bilan

90-530-00-68 nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog'lanishingiz yoki nza4567 izlab telegramdan yozishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi

40 listdan iborat 34 soatli "Naqqoshlik" to'garakni to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

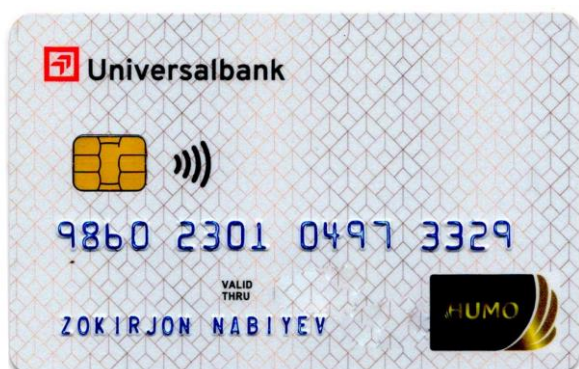
Narxi: 20 ming so'm

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To'lov uchun: UZCARD *880*9860230104973329*summa#

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To'liq holda olganingizdan so'ng:

Faqat o'zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Internet orqali veb-saytlarga joylamang.

Kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA

HIYONAT QILMANG.